GAZETY POLSKIE.

N. 5.

z *Krakowá* dnia 20. Mieſiąca *Julij*. Tu u nas graſſuiące od kilku czaſow, za łaſką Pana *Boga* uſtaią choroby. O nadchodzących Nayiaśn: Krola Jmci AUGUSTA III. P.N.M. do nas mamy relacye pewne Woyſkach, za ktoremi bytnością Xiążę Jmć Wda Krakowſki ze Spiża z ludźmi *ſperatur die* 3. *Auguſti* o zbliżaiących ſię do nas tu Woyſkach *confirmatur.*

z *Warſzawy* dnia 7. Mieſiąca *Aug*: Præſidiarij tuteyſi *circa manutentionem Jurium* Rzpltey wſzelkie czynią akkommodacye. Kupy ſwawolne około Warſzawy znayduiące ſię *parcendum* pod czyim Imieniem chodzące do tych czas wſi naiezdzac *violenti modo*, konie, bydła, zboża, zabierać nie przeſtaią. Dobra rożnych Ichmciow *per particularia*, bo niewiédzieć za czyim Uniwerſałem *conventicula* odbieraią, intraty z nichże *percipiunt* Ichmciow Obywatelow Prześwietney Ziemi Sochaczewſkiey, aby na koń wſiadali rożnemi remonſtracyami, y opacznemi gazetami *concitant*, niechcących *opprimunt*, y *non parcendo* nawet Kupcom y ludziom podrożnym *liberum paſſum cum oppreſſione* imże *denegant*. Dla uſkromienia czego, lubo Imć Pan Owcyn z Imcią Panem Oberſtleytnantem Milkau wyſyłaią podiazdy, iednak ich napaść nie mogą. Dnia 18. *Julij*. Jmć P. Poſeł Angielſki *ſolenniſſime* wſzytkich tu przytomnych Imciow traktował. Y lubo przybył do Imci P. Kaſztellana Radomſkiego, y do *Præſidium* tuteyſzego z pode Gdańſka Kuryer dnia 29. *Julij* z konfirmacyą wziętego przez Akord Gdańſka y z relacyą obſzernieyſzych niż my tu miewali wiadomości, iednak dla lepſzey wſzyſtkim Ichmciom informacyi, Excerpt z Gazety Holenderſkiey *de die* 13. *Julij* 1734 z Obozu pode Gdańſkiem ſtoiącego piſany *die* 3. *Julij* poſyła ſię. *Hoſtilitates* z obudwu ſtron uſtały: *à prima præſens* Deputaci z

Miaſta

Miasta traktuią od tego dnia o kapitulacyą z Imcią P. Generałem Fon Minichem, ktory ich codziennie u swego stołu *honorificè* traktuie. *Armistitium* konkludowane dla czasu Traktatu do dni ośmi, tą kondycyą, aby Magistrat wydał Xiążęcia Imci Prymasa, y Imci P. Marquis de Monti Posła Francuskiego, iakuż tych dwoch Ichmciow do Obozu przyprowadzono nazaiutrz to iest *die 2da currentis.* Xiążę Imć Prymas był zaprowadzony do wioski S. Woyciecha, gdzie mu 400. Dragonij dla Warty przydano, á Panu Posłowi Francuskiemu dano także 150. Piechoty, ktory stoi na Szodlandzie. Dnia dzisieyszego z rana między czwartą y piątą przyprowadzono tu także ze Gdańska do Obozu kogoś *incognito* w karecie sześcią końmi. Deputaci z Miasta dostali Ordynans proponować Imci P. Feldmarszałkowi Minichowi, że ieźliby się Miasto poddać miało, aby Woyska J.K.M. Saskie to Miasto odebrały, y weń Garnizon wprowadziły. Rożnie tu mowią o tym, w ktorą stronę od kilku dni wyszedszy Stanisław ztąd się obroeił, iedni mowią że poszedł do Malborką; y tam Partyzantow swoich Woysko do kupy zbierać zechce, drudzy powiadaią, że się puścił na morze w stroiu Rybaka, dla czego czas sam nauczy nas o prawdzie. Kapitulacya Mindy iuż iest publikowana, ktorą *in adjuncto* kommunikuiemy. Excerpt supplementu z Obozu pode Gdańskiem stoiącego *die 3. Iulij.* Magistrat Gdański protestował się solennie, y pod przysięgą że naymnieyszey wiadomości nie miał o Reiteradzie Stanisława z Miasta swego, że Feldmarszałek Fon Minich pozwolił, aby Powtorna deputacya mogła bydź posłana z Miasta *die prima currentis*, że ciż Deputaci zgodzili się na Kapitulacyą w dziewietnastu Punktach opisaną. Że gdy Kuryer miał ztą wiadomością wyieżdzać, w tym czasie Woyska Rossyiskie, y Saskie miały iuż odebrać possessyą Bram Mieyskich w Kapitulacyi wyrażonych, że *Magnates* Polscy ktorzy się w Mieście znaydowali uczynili submissyą Krolowi Imci Polskiemu AUGUSTOWI III. *in scripto die* 29. *Iun*: tymi słowy: *Actus submissionis* ktory *Magnates* Polscy podpisali *in recognitionem* Nayiaśn: Krola Imci AUGUSTA III. P. swego Miłościwego.

Ponie-

Ponieważ permiſſyi y Prowidencyi Boſkiey przez okolicznoſci teraznieyſze, y przez ſkutki, ktore ſami widziemy tak ſię podoba, że ta ieſt wola Wſzechmocności Jego, aby Nayiaśnieyſzy Elektor Imć Saſki krolował w Polſzcze, więc My niżey podpiſani, maiąc w konſyderacyi konjunktury teraźnieyſze uznaiemy y przyznaiemy tegoż Nayiaśn: Elektora Imci Saſkiego za Krola Naſzego y Pana będąc *juſtè perſvaſi*, że nam dotrzyma y konſerwować będzie nienaruſzenie wſzyſtkie. Prawa, Wolności, y Przywileie, ktore nam ſą nadane przez wſzyſtkich Jego Nayiaśnieyſzych Anteceſſorow, á Naſzych Krolow y Panow, na co dla lepſzey wiary, y wagi właſnemiśmy ſię podpiſali rękami. *Dat:* we Gdańſku *die* 29. *Jun*: 1734. Andrzey Załuſki Biſkup Płocki, Kazimierz Xiążę Czartoryiſki Kaſztelan Wileńſki, Adam z Lubrańca Dąbſki Woiewoda Brzeſki Kujawſki, Auguſt Xiążę Czartoryiſki Woiewoda Ruſki, Staniſław Poniatowſki Woiewoda Mazowiecki, Piotr Prebendowſki Woiewoda Malborſki, Piotr Jan Czapſki Woiewoda Pomorſki, Antoni Morſztyn Woiewoda Inflantcki, Franciſzek Rozdrażewſki Kaſztelan Wſchowſki, Woyciech Weſſel Kaſztelan Warſzawſki, Michał Bielinſki Cześnik Koronny, Theodor Xiążę Czartoryiſki Opat Lubnicki, Jerzy Sapieha Staroſta Merecki. X. Sierakowſki Kuſtoſz, Antoni Kazimierz Sapieha Woiewodzic Brzeſki, Staniſław Xiążę Czartoryiſki Chorąży W.X.L. Adam Roſtkowſki Staroſta Wiſki, Maxymilian Oſſolińſki Podſkarbi W. Koron: Franciſzek Bielińſki Marſzałek Nadworny Koron: Antoni Rogalińſki, X. Samuel Szweykowſki Kanonik Krakow: Ludwik Oſkierka, Jan Narzymſki Staroſta Bobrownicki, Jan Jozef Weſſel Staroſta Gołubſki, Boguſław Uſtrzycki, Jozef Dolboyna Sołohub Pobſkarbi W.X.L. Jozef Skrzetuſki, Hieronim Zaba, Jozef Cywińſki, Karol Chorczewſki, Mikołay Ruſzczyc, Raphael Kczewſki, Jan Antoni Horaim, Jan Wołodkiewicz, Piotr z Lubrańca Dąbſki, X. Staniſław Miaſkowſki Kanonik Gnieznieńſki, Jozefat Miekiewicz, Błędowſki, Mikołay Strawińſki, Rychlicki, Staniſław Guroſki, Antoni Kruſzyńſki, Jan Theofil Sikorſki, Franciſzek Radzewſki Podkomorzy Poznańſki, Błażey Kraſinſki Staroſta Praſnyſki

ſnyſki, Trębicki, Woycicch Plaſkowſki; Donoſzą także z tego Obozu, że Ichmość *Magnates* Polſcy wyżey wyrażeni przyiachawſzy do Obozu byli *civiliſſimè* od Feldmarſzałka Minicha przyięci, y choynie traktowani, ale że Xiążę Imć Prymas niechciał podpiſać wzwyż wyrażonego ſkryptu, Jmć Pan Feld-Marſzałek Minich niechciał ſię widzieć z Xiążęciem Imcią, oraz ieſt odgłos że go miano ze wſi S. Woyciecha odprowadzić do Elbląga, wraz z Jmcią Panem Poniatowſkim, ſłychać y tu o tym, że Staniſław miał ſię puścić wodą ku Tczewu, a ztamtąd ku Toruniowi, dla złączenia ſię z dywizyami Woyſk Partyzantow ſwoich, ale też y o tym, że kommenderowany był Imć Pan Generał Lacy w kilku tyſięcy Woyſka Roſſyiſkiego dla rozpędzenia pomienionych Dywizyi. Propozycye ktore Officyerowie w Mindzie kommendę maiący, *die* 25. *Junij* podali *in ſcripto* Imci Panu Feldmarſzałkowi Minichowi, y Xiążęciu Imci Janowi Adolfowi de Saxen Weyſenfeltz y Reſpons na każdą propozycyą przez tychże dwoch Generałow uczyniony, tu *exponuntur*.

ARTICULUS 1*mus*. Jako Officyerowie ludzie honor kochaiący, ktorzy ſię tu w Mindzie znayduią chcieliby bronić tey Fortecy według ſwoiey Kawalerſkiey powinności, ale że po odeyściu Woyſk Francuſkiego, y Szwedzkiego, ktorzy dnia wczorayſzego ſwoię ſkończyli Kapitulacyą; Garnizon tuteyſzy niechce im bydź poſłuſzny, owſzem *tendit ad ſeditionem*, więc ciż Officyerowie w takiey nieomylney ſytuacyi rezolwowali ſię proponować honoru pełną Kapitulacyą według propozycyi, ktora im temi dniami była uczyniona. Ale że ſię obawiaią aby za ich przybyciem do Gdańſka nie byli oſkarżeni, że tę Fortecę nazbyt prędko poddali, y aby przez to *præjudicium* iakiego nieodnieśli na honorze, ponieważ ſłuſznie ſupponować można, że Imć Pan Marquis de Monti, y inſi Generałowie, ktorzy ſą we Gdańſku na to tylko godzą, aby nie tylko Miaſto oſtatniey ruinie, ale y Garnizon ſam ſakryfikowali, y że żadney mogą niemieć konſyderacyi, przyczyn, ktore ich do poddania

tey

tey Fortecy przywodzą, lubo y te na bardzo dobrym fundamencie czynią, ale konformuiąc ſię do ſwoich dawnieyſzych intencyi, będą ſię ſtarać ile możności na honorze zaſzkodzić pomienionym Officyerom, dla czego ciż Officyerowie upraſzaią, aby Garnizonowi ich pozwolono dnia jutrzeyſzego wyniść z znakami ordynaryinemi honoru, to ieſt z Chorągwiami rozwinionemi, aby Doboſze w bębny bili, y aby dwie ſztuki Armaty wolno im przy ſobie prowadzić, aby potym wyſzedſzy w czyſte pole mogł ten Garnizon wypełnić przyſięgę *fidelitatis* Nayiaśnieyſzemu Krolowi Imći AUGUSTOWI III. przy prezencyi Ichmościow PP. Generałow IMPERATOROWEY Jmci Roſſyiſkiey, y Nayiaśn: Krola Imci. Dziś oraz *anticipativè* Woyſko J.K.M. ma wziąć w poſſeſſyą Bramę Fortecy, ale wprzod ma bydź ſpiſany Inwentarz tego wſzyſtkiego, co ſię w niey znayduie.

Reſponſum. Cały Garnizon, to ieſt wyżsi, y niżſi Officyerowie, iako y proſci Zołnierze wolni wynidą z muzyką woyſkową z Chorągwiami rozwinionemi, ze wſzyſtkim orężem, y prochem y kulami na dwanaście ſtrzelania, dwie armaty, toż ſię ma rozumieć y o Officyerach Artyleryi z Ich orężem mobiliami, y bagażem z czym wſzyſtkim maią bydź odprowadzeni pod pewnym konwoiem ku Miaſtu Gdańſkowi.

Articulus 2dus. Aby wolno było poyść ku Miaſtu Okrętowi Szwedzkiemu, ktory ieſt przy Fahrwaper ze wſzyſtkim Equipazem, działami, y ammunicyami &c. toż ſię ma rozumieć y o pramie od dział ze wſzyſtkim co ieſt ná nim.

Reſponſum. Ze tak ten Okręt, iako y Pram zoſtanie przy Mindzie do dyſpozycyi Woyſk zkolligowanych.

Articulus 3tius. Fortecy Mindy, kontraſkorpy, wały, oddzielone, Foſſy, Baſtyony aby *in integro* były, y oraz działa, Możdżerze, Ammunicye, y Prowianty nie maią bydź oddane Woyſku Roſſyiſkiemu, ale Woyſku J. K. Mci.

Reſponſum. Jchmć Generałowie IMPERATOROWEY Jeymći y Krola Jmci informować y determinować będą, co umowią między ſobą, w tey okazyi.

Articulus 4tus. Jeźliby przyſzło do kapitulacyi między

Miaſtem Gdańſkiem, á Woyſkami zkolligowanemi, tedy Forteca Minda taka, iaka w ſobie i ſt z iey wałami foſſami y murami, oraz y z trzema Forryfikacyami położonemi ku wſchodowi z kanałami ku pułnocy, y zachodowi z Rolami, ktore do tey należą fortecy *conformiter* do Inwentarza będźie oddana Miaſtu Gdańſkowi.

Reſponſum. Będźie umowione co do tego intereſſu należy przy kapitulacyi z Miaſtem Gdańſkiem, ále forteca *interim* będźie utrzymywana w należytym porządku.

Articulus 5tus. Wſzyſtke Ornamenta Kośćioła tak w ſrebrze, miedźi y metalu, dzwony y organy *&c.* Pleban y iego domowe ſprzęty, generálnie wſzyſtkie oſoby, tak te ktore w ſłużbie zoſtaią, iako y prywatne ktore ſię tu znáyduią *utentur beneficio* wolnego wyiśćia.

Reſponſum. Acordatum á e to co do Kośćioła należy zoſtanie, y będźie náleżyćie konſerwowane, wolno także będźie tak Officyerom, iako y innym ludźiom z fortecy wyniść, ále wprzod oddawſzy *Homagium* Nayiaśnieyſzemu Krolowi Jmći AUGUSTOWI III. Panu ſwemu Miłość wemu.

Articulus 6tus. W tymże wolnym wyprowadzeniu ma bydź położona Cyna Angielſka *valoris* dwoch kroć ſto tyśięcy Talerow, ktorą Okręty Francuſkie wźiąwſzy z Okrętu Angielſkiego tu złożyły, y ktora należy kupcom Krolewieckim názwanym *Coloris* y kompanij, áby im mogłá bydź wolnego czaſu odeſſana.

Reſponſum. Jeźli będźie mozna dowieść, że tá Cyna pomienionym należy kupcom tedy oddana będźie.

Articulus 7mus. Poki negocyacya traktatu tego trwać będźie wſzelka *hoſtilitas* ma uſtawać, nawet Woyſka attakuiące nie máią ſię przybliżać do fortecy aż poki garnizon z niey nie wyidźie.

Reſponſum: Oznaymuie ſię Garnizonowi, że lubo nie maſz z nim uczynionego *armiſtitium*, przećież nie będą daley approſzow ku fortecy pomykać.

Articulus 8vus. Dlá ratyfikacyi tych Artykułow pozwolono

lono

lono będźie, áby dwáy Officyerowie poſzli do Gdáńſka y podáli Magiſtratowi Exemplarz Traktatu tego.

Reſponſum. Ná to nie maſz pozwoleniá ponieważ ſam Magiſtrat y Miaſto Gdáńſk ieſt w formalnym obleżeniu, y attaku áby ſię *ſuo legitimo Domino* poddał Krolowi Jmći AUGUSTOWI III Iże dotąd toż Miáſto ieſt w konſyderacy: , y traktowane iako *Civitas rebellis.*

Articulus 9nus. Jak prędko można będźie, ſtanie z obudwuch ſtron poſtanowienie kiedy ewakuacya Fortecy ma ſię ſtać.

Reſponſum. Brama Fortecy ma dźiś bydź ewakuowana á Garnizon z niey wynidźie iutro rano, to ieſt 25*ta Iunij.*

Signatum Gráff *de Minich*, Jan *Adolph* Xiążę *de Sax Weyſenfelcz.* Felix *Ratzer* przedtym Kommendant Fortecy Mindy O. u. *Stauffenberg* Porucżnik Artyleryi *Ertman Szulc* Porucznik.

Ad Complementum tegoż Excerptu *ſuperadditur* co przez umyślnego mamy z pode Gdáńſka Kuryera. *iż* Xiążę Jmć Prymas z Elbląga piſał do Nayiaśnieyſzego Krola Jmći AUGUSTA III. P. N. M. w Oliwie w tenczas znayduiącego ſię, iż nie tylko Nayiaśnieyſcego Krola Jmći AUGUSTA III. P. N. M. *agnoſcit* zá Páná, ále też deklarował ſię *intra ſpatium breve temporis ad unionem* przywieść, Rzeczpoſpolitą & *ad præſtandam Legitimo Domino* od wſzyſtkich *generaliter recognitionem*, O Staniſſawie mamy tu z *Marien werder* álbo Kwidźina kopiją pewnego Liſtu *de data* 3: *Iulij* 1734. Iż w ubogim Equipazie przybył do Kwidźina, ktorego ledwie poznał Officyer w Prependowſkim Regimencie przedtym ſłużący y dobrze go znáiący, y iż Jmć Pan Oberſtleytnant *Meyer* iemu wizytę oddał *in defectu* Jmći Pána Oberſtleytnanta *Rochau* kommendę w Kwidźinie maiący. Znayduie ſię tu Liſt *de* 27 *Iunij.* Od Staniſława do Gdáńſzczanow piſany w takowy ſens: Moi Panowie, tego momentu was opuſzczać muſzę y nieznośnie ubolewam że ſię widzę do tego bydź przymuſzonym, dźiękuię iednak zá waſzę mnie świadczoną uprzeymośći wierność ktora ſobie rowney nie ma. Niech was Pan BOG w dobrym konſerwuie zdrowiu, y oddali wſzelkie niebeſpieczeńſtwo, Ja zawſze w żywey

wey pamięći będę miał wierność y affekt wasz ktory mi w moiey biedzie zá osobliwą stanie konsolacyą. Jestem ná záwsze iákośćie godni tego wasz życzliwy. *Datum* w moim miłym Gdańsku 27. *Iunij* 1734.

A poniewasz Dyaryuszu attaku Gdáńskiego ieszcze tu nie mamy, więc do innego czasu drukowanie iegosz odkłada się.

z *Rzeszowa d.* 20. *Iulij.* Ztąd co mamy pewnego donosi się po wzięciu Brodow przez akord, ruszył się Xiążę Imć *de Hessen Humburg* pod Zbaraż, gdźie iż Kommendant poddać się nie chcial szturmem go dobył y w pień tam-czny wyćiął Garnizon. Ztamtąd Xiązę *Hessen Humburg* połowę Woyska zostawiwszy między Brodami y Zbarażem pod kommendą Jmći P. Generała Kieyta, z drugą połową poszedł sam pod Stanisławow y 17. *Iulij* tenże obległ ále iuż nie zastał Imći P. Woiewody Kijowskiego ktory zawczásu wraz z Jeymćią swoią y Ichmość Pánstwem Marszałkostwem Koronnym pod konwoien ośmiset Tatarow w Wołoszczyżnę się udał oddawszy kommendę Imći Panu Staroście Jaśielskiemu, ktory pod Brzeżány z woyskiem, á Imć Pan Wojewoda Wołyński pod Podhaycami złączywszy się z Pospolitym, Ruszeniem tamtych Wojewodztw stoią. Jegomość P. Mniszech Marszałek Wojewodztwa Ruskiego z Diwizyą tegoż Wojewodztwa z pod Mośćisk ku Grodkowi ruszył. Jmć P. Zagrayski Generał Woysk Rossyiskich w kilka tyśięcy złączywszy się z woyskiem Nayiaśnieyszego Krola Imći AUGUSTA III. idźie *obviam* swywolnym kupom niszczącym kray, y iuż *actu* znayduie się koło Brześćia Kujawskiego śpiesząc ku Wárszawie. Diwizya Imći P. Bartoszewicza od wspomnionego woyska *insperatè totaliter* znieśiona. Zá Imćią Panem Generałem Zagrayskim *procedit* z Woyskiem Rossyiskim Imść Pan Feldmarszałek *Fon Minich* do Warszawy, á Jmć P. Generał *Lacij* odebrał ordynáns áby w kilkanaśćie tyśięcy do Wielkiey Polski poszedł.

Relacya o szczęśliwym przybyciu Nayiaśnieyszego Krola Imći AUGUSTA III. P. N. M. do Oliwy dnia 19. *Iulij* 1734. to iest w Poniedźiałek. We Wtorek Krol Jmć z podro-